

Afstemmingsprotocol

Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der
Nederlanden

en

Inspectie Justitie en Veiligheid

Ten aanzien van het toezicht op het Openbaar
Ministerie

Inleiding

Artikel 122 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie bepaalt dat de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad (PGHR) de Minister in kennis kan stellen van het feit dat naar zijn oordeel het Openbaar Ministerie (OM) bij de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften niet naar behoren handhaaft of uitvoert. Deze bevoegdheid van de PGHR hangt samen met zijn opdracht te waken voor de handhaving en uitvoering van wettelijke voorschriften bij de gerechten zoals omschreven in artikel 121 Wet RO. Daarmee is een juridische grondslag gegeven voor het uitoefenen van toezicht op het OM door de PGHR. De PGHR stelt zich bij de uitoefening van deze taak op als een neutrale en onafhankelijke, het recht dienende instantie, met een signalerende en adviserende rol. Het doel is de optimale naleving en uitvoering van de wetten te bevorderen en te waarborgen.

Ingevolge artikel 60 van het Organisatiebesluit Ministerie van Justitie en Veiligheid is de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie) belast met toezichtstaken op het terrein van het ministerie. De Inspectie houdt toezicht op uitvoeringsorganisaties op het terrein van justitie en veiligheid om de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen inzichtelijk te maken, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. De uitvoeringsorganisaties voeren eigenstandig hun taken uit, maar opereren ook in nauwe samenwerking via ketens, zoals de strafrechtketen.

De Inspectie houdt toezicht op de taakuitvoering door de politie (art. 65 Politiewet 2012), maar heeft geen wettelijke taak ten aanzien van het OM. In geval van onderzoeken door de Inspectie waarbij het OM (als ketenpartner) betrokken is, is het wenselijk dat na dergelijke onderzoeken lering kan worden getrokken uit handelen van alle betrokken organisaties, vaak in onderling verband.

Daarom is het van belang dat de Inspectie en de PGHR samenwerken in geval van onderzoeken door de Inspectie waarbij het OM betrokken is. De PGHR kan in aanvulling op de onderzoeken door de Inspectie, onderzoek doen en aanbevelingen formuleren betreffende het optreden van het OM. Op deze manier kan ruimer worden bijgedragen aan kwaliteitsverbetering van de keten door het perspectief en de positie van het OM daarbij in beeld te brengen.

Uitgangspunt is dat de PGHR en de Inspectie alleen verantwoordelijk blijven voor hun eigen onderzoek. De PGHR en de Inspectie hebben zich bereid verklaard tot afstemming bij het uitvoeren van onderzoeken waar het OM bij betrokken is, met behoud van ieders eigen taak, gescheiden verantwoordelijkheden en binnen de wettelijke kaders. In dit afstemmingsprotocol worden de in dat kader gemaakte afspraken vastgelegd.

Afspraken

I. Overleg over instellen onderzoek door PGHR

1. Indien de Inspectie voornemens is een onderzoek te gaan verrichten waarbij het OM betrokken is of indien de Inspectie lopende een onderzoek stuit op informatie of vragen betreffende de taakuitvoering van het OM, treedt de Inspectie zo spoedig mogelijk in overleg met de PGHR.

2. De PGHR verzamelt in dat geval zo spoedig mogelijk de informatie die hij nodig heeft om te kunnen beoordelen of (nader) onderzoek door hem naar de taakuitvoering van het OM opportuun

is en niet conflicteert met zijn overige taken en bevoegdheden. De PGHR kan de hiervoor benodigde informatie opvragen bij de Inspectie en het OM.

3. De PGHR beslist vervolgens, gehoord de Inspectie en het OM, of hij al dan niet een (nader) onderzoek zal starten en meldt zijn beslissing zo spoedig mogelijk aan de Inspectie, het OM en de Minister.

II. Afstemming onderzoeksactiviteiten

1. Ingeval van gelijktijdig onderzoek betreffende een bepaalde kwestie, stemmen de Inspectie en de PGHR hun onderzoeksactiviteiten zo goed mogelijk op elkaar af. Zij treden daarbij in overleg over de reikwijdte van hun onderzoeken. Dit met behoud van ieders eigen taak en gescheiden verantwoordelijkheden.

2. Zo mogelijk worden de onderzoeksvragen, onderzoekshandelingen en de planning schriftelijk vastgelegd in een onderzoeksplan.

III. Bijstand tijdens een onderzoek

1. De Inspectie en de PGHR kunnen elkaar gevraagd en ongevraagd van informatie en gegevens voorzien binnen de Europees en nationaal bepaalde wettelijke toelaatbaarheid.

2. De PGHR kan in onderling overleg tussen Inspectie en de PGHR voor (een deel van) een onderzoek ondersteuning krijgen van medewerkers van de Inspectie. Deze medewerkers worden dan door de PGHR aangestuurd.

IV. Verloop onderzoek

1. De PGHR en de Inspectie houden elkaar tijdens het onderzoek op de hoogte van ontwikkelingen en vorderingen.

2. Zij bespreken de bevindingen van hun onderzoeken en de voorgenomen aanbevelingen op voorhand vertrouwelijk met elkaar indien dit wenselijk is in het kader van de verbetering van de effectiviteit van het handelen en de samenwerking tussen de organisaties waar de onderzoeken betrekking op hebben.

V. Rapportage en verantwoordelijkheid

1. De PGHR en de Inspectie streven zo veel mogelijk naar één rapportagemoment.

2. Ook de gelijktijdig uitgebrachte rapportages betreffen afzonderlijke rapporten waarvoor de PGHR en de Inspectie te onderscheiden verantwoordelijkheid dragen.

VI. Evaluatie en periodiek overleg

1. Na afloop van een onderzoek waarbij de Inspectie en de PGHR hebben samengewerkt, wordt deze samenwerking geëvalueerd.
2. De PGHR en Inspectie hebben in ieder geval eens per jaar periodiek overleg.

VII. Inwerkingtreding en ondertekening

Dit protocol treedt in werking op 1 juli 2020.

Den Haag, 18 juni 2020

Inspectie Justitie en Veiligheid,

Mr. H.C.D. Korvinus, Inspecteur-Generaal

Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden,

Mr. J. Silvis